

Bruxelles, 2.4.2020
COM(2020) 143 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Răspunsul la coronavirus

Utilizarea fiecărui euro disponibil, prin orice modalitate posibilă, pentru a salva viețile și mijloacele de trai

Răspunsul la coronavirus

Utilizarea fiecărui euro disponibil, prin orice modalitate posibilă, pentru a proteja viețile și mijloacele de trai

1. Introducere

Epidemia de coronavirus pune la încercare Europa în moduri care, doar cu câteva luni în urmă, ar fi fost de neimaginat. Această criză este în primul rând o situație de urgență în domeniul sănătății publice, iar activitatea Comisiei Europene vizează **salvarea vieților omenesti și protejarea mijloacelor de trai**. În acest spirit, ne-am îndreptat toate eforturile către sprijinirea muncii eroice a europenilor care lucrează în domeniul asistenței medicale și care se află în prima linie, care tratează pacienții sau ajută lumea noastră să funcționeze, precum și a celor care au trebuit să își lase deoparte uneltele sau să stea acasă pentru a se proteja unii pe alții de virus.

Profunzimea și amploarea acestei crize **necesită un răspuns fără precedent în ceea ce privește amploarea, viteza și solidaritatea**, iar sprijinul trebuie să intervină urgent: de la achiziționarea și livrarea de echipamente medicale sau de protecție până la asigurarea în continuare a accesului la alimente și a acoperirii altor nevoi de bază ale categoriilor celor mai defavorizate ale populației, de la asigurarea faptului că oamenii au un venit și un loc de muncă la care să se întoarcă, până la menținerea pe linia de plutire a întreprinderilor și la garantarea faptului că economia noastră este pregătită să se redreseze de îndată ce acest lucru va fi posibil.

Aceasta a fost forța motrice din spatele pachetului de răspuns cuprinzător al Comisiei. Acest răspuns presupune, printre altele, încurajarea industriei să accelereze producția articolelor necesare, crearea unei **rezerve comune de echipamente de protecție** care să poată fi distribuite imediat acolo unde este nevoie de ele și organizarea de **achiziții publice comune cu statele membre** în vederea comandării articolelor de care este nevoie cel mai urgent. A fost creată o echipă de experți din întreaga Europă care să se asigure că statele membre dispun de cele mai bune cunoștințe existente și au fost puse la dispoziție imediat fondurile necesare pentru cercetare în vederea dezvoltării de tratamente și vaccinuri.

Comisia a intervenit, de asemenea, pentru a mări disponibilitatea bugetului UE, pentru a asigura deplina flexibilitate a **normelor noastre privind ajutoarele de stat** și pentru a activa pentru prima dată clauza derogatorie generală prevăzută în **Pactul de stabilitate și de creștere**. Împreună cu măsurile luate de Banca Centrală Europeană, acest răspuns al UE le oferă statelor membre resurse bugetare și financiare fără precedent, cu ajutorul cărora să îi poată sprijini pe cei care au cea mai mare nevoie.

În cadrul acestor eforturi, Comisia a propus, la 13 martie, **Inițiativa pentru investiții în răspunsul la coronavirus (CRII)**. Această inițiativă s-a axat pe ceea ce era imediat necesar, disponibil și realizabil. Inițiativa a intrat în vigoare în timp record și le permite acum statelor membre să cheltuiască fondurile politicii de coeziune pentru a sprijini sistemele de sănătate și profesioniștii din acest domeniu, angajații și angajatorii (prin regimuri cu program de lucru

redus) și întreprinderile mici (prin oferirea de lichidități). Fondul de solidaritate al UE a fost extins, de asemenea, pentru a acoperi urgențele din domeniul sănătății.

Acest lucru va aduce o schimbare pe teren. Cu toate acestea, nevoia de a face mai mult se intensifică odată cu fiecare zi care trece. De aceea, Comisia Europeană adoptă astăzi o serie de măsuri îndrăznețe, fără precedent. În centrul propunerilor de astăzi se află un angajament simplu: **vom utiliza fiecare euro pe care îl avem la dispoziție – prin orice modalitate posibilă – pentru a salva vieți și a proteja mijloacele de trai.**

Pentru a realiza acest lucru, propunem următoarele:

- ✓ Crearea unui **nou instrument de solidaritate al UE în valoare de 100 de miliarde EUR pentru a ajuta lucrătorii să își păstreze venitul și întreprinderile să își păstreze personalul.**
- ✓ Asigurarea flexibilității depline a **fondurilor noastre structurale și de investiții europene**, astfel încât fiecare euro să poată fi direcționat în acest moment către sprijinirea eforturilor în materie de sănătate publică sau către atenuarea șocului economic care afectează cetățenii și întreprinderile.
- ✓ Canalizarea **fiecărui euro disponibil din bugetul UE pe anul acesta către un instrument de urgență** care să sprijine eforturile de salvare a vieților.

În plus, vor fi formulate propuneri specifice pentru a se asigura faptul că cele mai defavorizate persoane pot primi în continuare livrări de alimente și că va fi acordat sprijin adaptat pentru fermieri și pescari, care sunt sufletul multora dintre comunitățile noastre locale și care contribuie la menținerea lanțului de aprovizionare al Europei.

Pe timp de criză nu poate fi vorba de șovăieli, de jumătăți de măsură sau de ezitări. Prin pachetul de astăzi, Europa demonstrează că va face tot ce poate, cu toate mijloacele de care dispune.

2. Protejarea mijloacelor de trai: menținerea contractelor de muncă ale angajaților și a activității întreprinderilor

2.1 SURE: un sistem la nivelul întregii UE care să atenueze riscurile de șomaj

Numeroși europeni suferă mai mult decât alții pur și simplu din cauza ocupației lor sau a locului în care trăiesc. Într-o Uniune a persoanelor și a națiunilor afectate în egală măsură de aceeași criză, trebuie să ne sprijinim reciproc, indiferent dacă suntem bogați sau săraci, din est, vest, sud sau nord. Acest lucru este valabil mai ales în ceea ce privește atenuarea șocului economic.

În fața unei asemenea crize, cel mai mare risc dintre toate este politica de a fi prea prudenți sau prea rigizi. De aceea, avem nevoie de măsuri noi, îndrăznețe, pentru a ne asigura că cei care sunt afectați grav, fără a avea vreo vină, beneficiază de tot sprijinul pentru a trece peste aceste dificultăți.

Aceasta este principala premisă a propunerii de astăzi a Comisiei privind **SURE**, un nou instrument care va acorda până la 100 de miliarde EUR sub formă de împrumuturi pentru țările care au nevoie de fonduri, pentru a le ajuta să se asigure că lucrătorii primesc un venit și că întreprinderile își mențin personalul. Acest lucru le permite cetățenilor să își plătească în continuare chiria, facturile și produsele alimentare și contribuie la stabilitatea atât de necesară pentru economie.

Împrumuturile se bazează pe garanții acordate de statele membre și vor fi direcționate către beneficiarii care au nevoie cel mai urgent de acestea. Toate statele membre vor putea să recurgă la noul instrument, dar acesta va fi deosebit de important pentru statele cel mai grav afectate.

SURE va sprijini regimurile de lucru cu program redus și alte măsuri similare menite să ajute statele membre să protejeze locurile de muncă, angajații și lucrătorii independenți împotriva riscului de concediere și de pierdere a veniturilor. Întreprinderile vor putea să reducă temporar programul de lucru al angajaților, beneficiind de sprijin pentru venit acordat de stat pentru orele nelucrate. Lucrătorii independenți vor primi un înlocuitor al venitului pentru actuala situație de urgență.

În trecut, o abordare similară s-a dovedit a fi un instrument eficace în perioadele de criză economică majoră, în special în perioada ultimei crize financiare, când această abordare a contribuit la prevenirea unui impact mai sever al recesiunii și la accelerarea procesului de redresare. În 18 state membre existau deja astfel de sisteme înainte de izbucnirea epidemiei; între timp, acestea au fost extinse. Toate statele membre au deja sau vor introduce în curând sisteme similare.

2.2 Distribuirea ajutoarelor către persoanele cele mai defavorizate

În această perioadă în care majoritatea țărilor Europei practică distanțarea socială pentru a încetini răspândirea virusului, este cu atât mai important ca persoanele care depind de cei din jur pentru cele mai elementare nevoi să nu fie izolate de sursele de ajutor.

Acest lucru este valabil în special în cazul persoanelor celor mai defavorizate din Uniunea noastră, care primesc ajutor pentru alimente și alte produse esențiale prin intermediul **Fondului de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane**. Cu toate acestea, numeroși voluntari care distribuie ajutoarele în cauză nu mai pot fi mobilizați, întrucât intră adesea în categoria cea mai expusă la risc dacă ajung să contracteze coronavirusul. De aceea, Comisia propune astăzi o abordare flexibilă care să le permită statelor membre să introducă noi metode, precum utilizarea de bonuri electronice, și să achiziționeze echipamente de protecție pentru cei care distribuie ajutoarele.

2.3 Sprijinirea fermierilor și a pescarilor noștri

Sectorul agricol și sectorul pescuitului din Europa sunt sufletul și motorul social al multor comunități din întreaga Uniune. Aceste sectoare joacă un rol esențial în furnizarea alimentelor pe care le consumăm și se bazează pe secole de tradiție și cunoștințe.

Pescarii și piscicultorii au fost grav afectați de criza actuală, acest lucru având un impact asupra lanțurilor noastre alimentare și a economiilor locale pe care le susține acest sector.

Comisia înaintează astăzi propuneri legislative în vederea introducerii unor **măsuri de flexibilitate excepționale în cadrul Fondului european pentru afaceri maritime, activități pescărești și acvacultură**. Acestea le-ar permite statelor membre să le acorde sprijin pescarilor pentru încetarea temporară a activităților de pescuit, fermierilor din acvacultură pentru încetarea sau diminuarea temporară a producției și organizațiilor de producători pentru depozitarea temporară a produselor din pescuit și acvacultură.

La rândul lor, fermierii europeni trebuie să fie sprijiniți pe durata crizei pentru a se asigura că mijloacele lor de trai sunt protejate, iar lanțul alimentar nu este afectat.

Având în vedere acest lucru, Comisia va propune în curând o serie de măsuri concrete menite să asigure faptul că fermierii și alți beneficiari pot primi sprijinul de care au nevoie din partea politicii agricole comune. Printre aceste măsuri se va număra și **prelungirea perioadei de timp în care fermierii trebuie să introducă cererile de sprijin** și a termenelor în care administrațiile trebuie să prelucreze cererile. Pentru a contribui la **creșterea fluxurilor de numerar aflate la dispoziția fermierilor**, Comisia va propune majorarea avansurilor pentru plățile directe și plățile pentru dezvoltarea rurală. De asemenea, Comisia va analiza acordarea unei **marje de flexibilitate** suplimentare **în ceea ce privește controalele la fața locului**, în vederea reducerii la minimum a nevoii de contact fizic și a diminuării poverii administrative.

3. Protejarea economiilor și a cetățenilor noștri: punerea la dispoziție imediată a fiecărui euro din fondurile politicii de coeziune

Comisia își onorează astăzi promisiunea ca fiecare euro care poate fi utilizat să fie utilizat rapid. În acest sens, toate fondurile neangajate din cele trei fonduri ale politicii de coeziune – Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune – pot fi mobilizate pentru a aborda efectele crizei de sănătate publică.

Pentru a face posibil acest lucru, Comisia propune o **flexibilitate maximă** pentru realizarea de transferuri între fonduri, precum și între categoriile de regiuni. Pentru a se asigura că sunt utilizați toți banii disponibili, în mod excepțional nu va exista **nicio cerință de cofinanțare națională** pentru niciunul dintre fondurile politicii de coeziune. Aceasta este o măsură fără precedent, care reflectă necesitatea ca statele membre să utilizeze toate mijloacele disponibile în acest moment pentru a-și sprijini cetățenii.

În plus, Comisia propune **eliminarea limitelor aplicabile cheltuielilor în funcție de obiectivele de politică**, cunoscute sub denumirea de cerințe de concentrare tematică. Această măsură va asigura faptul că fondurile pot fi redirecționate acolo unde este cel mai urgent nevoie de ele.

Pentru a se asigura securitatea juridică și a **reduce povara administrativă**, sunt propuse și o serie de alte simplificări. Printre acestea se numără eliminarea necesității de a modifica acordurile de parteneriat, amânarea termenelor de transmitere a raporturilor anuale și

acordarea unei marje de flexibilitate financiară limitate la închiderea programelor. Acest lucru va fi valabil în cazul tuturor fondurilor politicii de coeziune.

Datorită propunerilor menționate, statele membre vor fi în măsură să cheltuiască toate fondurile disponibile pentru a sprijini sectorul asistenței medicale în toate regiunile Europei, precum și pentru a susține regimurile de lucru cu program redus și pentru a le acorda IMM-urilor sprijin sub formă de lichidități.

4. Protejarea vieților omenești: canalizarea întregului buget disponibil într-un instrument de urgență care să sprijine sectorul asistenței medicale

Uniunea Europeană nu s-a confruntat niciodată cu o criză a sănătății care să atingă asemenea proporții sau să se extindă cu o asemenea repeziciune. Ca răspuns la criză, prima prioritate este aceea de a salva viețile omenești și de a acoperi nevoile sistemelor noastre de sănătate și ale profesioniștilor care lucrează în domeniul sănătății și care fac minuni zilnic, în întreaga Uniune.

Comisia depune toate eforturile pentru a asigura furnizarea de echipamente de protecție și de aparate respiratorii. În pofida eforturilor de producție susținute ale industriei, statele membre continuă să se confrunte cu lipsuri severe în anumite domenii. Totodată, statele membre nu dispun de suficiente facilități de tratament și nu sunt în măsură să mute pacienții în zone cu mai multe resurse sau să trimită personal medical în locurile cele mai afectate – o posibilitate care ar fi benefică. Va fi nevoie de sprijin și pentru testarea în masă, pentru cercetarea medicală, pentru introducerea noilor tratamente, precum și pentru producerea, achiziționarea și distribuirea de vaccinuri în întreaga UE.

UE propune astăzi **să se utilizeze toate fondurile disponibile din bugetul UE pe anul acesta pentru a contribui la satisfacerea nevoilor sistemelor de sănătate europene.**

Aproape toți acești bani, 2,7 miliarde EUR în total, vor fi transferați către Instrumentul dedicat sprijinului de urgență, cele 300 de milioane EUR rămase fiind alocate RescEU pentru sprijinirea rezervei comune de echipamente.

Propunerea va permite acordarea de **sprijin flexibil, rapid și direct în cadrul a două mari priorități**. Prima prioritate constă în aducerea unei contribuții la gestionarea crizei de sănătate publică și în asigurarea echipamentelor și a articolelor vitale, de la ventilatoare la echipamente de protecție personală. În cadrul acestei priorități s-ar putea furniza, de asemenea, asistență medicală persoanelor celor mai vulnerabile, inclusiv persoanelor aflate în taberele de refugiați. Cel de al doilea domeniu de interes ar fi facilitarea multiplicării eforturilor de testare și a tratamentelor. Pentru a economisi timp și bani prețioși, propunerea ar urma să îi permită, de asemenea, Comisiei să realizeze achiziții direct în numele statelor membre.

Această inițiativă este un **efort european colectiv de a salva vieți și de a asigura sprijin reciproc**. În acest spirit de solidaritate, ar trebui ca inițiativa să fie deschisă tuturor celor care doresc să contribuie prin completarea fondului. Acest sprijin suplimentar ar putea veni de la

statele membre, de la sectorul privat, de la ONG-uri, de la societatea civilă, de la cetățeni sau de la orice altă parte interesată care dorește să contribuie.

5. Etapele următoare: să ne punem pe picioare și să rezistăm împreună

Principalul obiectiv al pachetului de propuneri de astăzi este acela de a-i sprijini pe cetățeni. Acesta vizează, de asemenea, asigurarea echipamentelor de care au nevoie persoanele care lucrează în prima linie sau sprijinirea voluntarilor care îi ajută pe cei mai vulnerabili dintre noi, dar și înlesnirea vieților lucrătorilor îngrijorați în legătură cu locul lor de muncă, ale angajatorilor îngrijorați în legătură cu personalul lor, ale micilor întreprinderi îngrijorate în legătură cu viitorul lor sau ale lucrătorilor independenți îngrijorați în legătură cu venitul lor.

Acum trebuie să transformăm urgent propunerile în legislație, după care să trecem în timp record de la legislație la punere în aplicare. Comisia va colabora strâns cu colegiitorii în săptămânile care urmează pentru a se asigura că aceste propuneri pot începe să dea rezultate acolo unde este cea mai mare nevoie de ele.

În acest sens, Comisia sprijină deja statele membre astfel încât fondurile să poată ajunge cât mai curând posibil la cei care au nevoie de ele. Comisia a înființat un grup operativ CRII care servește drept ghișeu unic pentru întrebările practice și juridice. Echipe specializate pe fiecare țară se află la dispoziția statelor membre pentru a le oferi consiliere adaptată cu privire la modalitățile de a redirecționa fondurile structurale neutilizate.

Prezentul pachet este cea mai recentă tranșă din ceea ce trebuie să reprezinte un efort uriaș, neîntrerupt, de a proteja viețile omenești și mijloacele de trai. Va contribui la valorificarea la maximum a bugetului UE pe anul în curs. Cu toate acestea, actualul buget pe șapte ani al UE se încheie anul acesta și încă nu s-a ajuns la un acord asupra noului buget. Aceasta într-un moment în care UE trebuie să traseze un plan de redresare care să permită economiei să se revigoreze, iar cetățenilor să reînceapă să lucreze de îndată ce se va putea face acest lucru în siguranță. Acest plan ne va ajuta, totodată, să dobândim o reziliență sporită în fața altor provocări cu care continuăm să ne confruntăm.

Doar un **buget al UE pe termen lung puternic și flexibil** ne poate ajuta să realizăm rapid aceste deziderate. Acesta este momentul în care trebuie să ne asigurăm că dispunem de un buget al UE care poate ajuta Europa să se pună pe picioare și să reziste făcând front comun. Orice discuție privind următorul buget va trebui să țină cont de această optică și să promoveze redresarea Europei.

Propunerile menționate demonstrează adevărata valoare a apartenenței la o Uniune în care cei care își pot permite să facă ceva mai mult îi sprijină pe cei care au nevoie de ceva mai mult ajutor. Pe măsură ce Europa se luptă cu această criză și pe măsură ce va intra, apoi, pe făgașul redresării, va avea nevoie tot mai mult de acest spirit de solidaritate, precum și de investiții enorme și urgente care să ajute economia să se revigoreze, iar cetățenii să lucreze. În același timp, UE va continua să își demonstreze responsabilitatea, solidaritatea și rolul de lider pe scena mondială.

Pachetul pe scurt

- ✓ Comisia propune crearea **SURE**, un nou instrument de solidaritate al UE care să ajute lucrătorii să își mențină veniturile, iar întreprinderile să își continue activitatea și să își păstreze personalul. SURE va acorda asistență financiară în valoare de până la 100 de miliarde EUR în împrumuturi UE și va reprezenta un **sistem la nivelul UE de atenuare a riscurilor de șomaj**.
- ✓ Comisia propune adaptarea Fondului de **ajutor** european **destinat celor mai defavorizate persoane** pentru a se asigura că livrările de alimente pot continua să ajungă la destinație, garantând în același timp siguranța celor care fac livrările și a celor care le primesc.
- ✓ Comisia propune măsuri specifice în **sprijinul pescarilor și al fermierilor europeni**, care joacă un rol esențial în menținerea lanțului nostru de aprovizionare cu alimente și în susținerea comunităților noastre locale.
- ✓ Comisia propune să se permită utilizarea **fiecărui euro disponibil din fondurile structurale și de investiții europene** pentru răspunsul la coronavirus. Mai pe scurt, marja de flexibilitate trebuie să fie maximă: fără limite la transferurile între fonduri sau între regiuni, fără aplicarea de limite în ceea ce privește cheltuielile pentru fiecare obiectiv de politică, fără cerințe de cofinanțare.
- ✓ Comisia propune redirecționarea **fiecărui euro disponibil din bugetul UE pe anul acesta pentru a contribui la salvarea vieților omenеști** prin intermediul unui nou instrument de solidaritate al UE. Acest lucru va asigura faptul că suma de 3 miliarde EUR este direcționată către sprijinirea statelor membre în vederea gestionării crizei de sănătate publică.